

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною
безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**У Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»**

*присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного
аграрно-економічному університету*

13-14 травня 2021 року

м. Дніпро

УДК 657.6.221

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 13-14 травня 2021 р. – Дніпро : ННІЕ, 2021. – 151 с.

(Присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету)

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками: «Бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу та управління». «Сучасний стан та перспективи розвитку системи оподаткування підприємств». «Перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні». «Проблеми викладання обліково-аналітичних, фінансових та контрольних дисциплін у вищій школі». «Інноваційні технології підготовки та перепідготовки фахівців з обліку і оподаткування». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилення на авторів і видання є обов'язковим.

Оригінал-макет підготовлений у кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою в навчально-науковому інституті економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп'ютерне верстання: Губарик О. М.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 534 від 16 жовтня 2020 року.

© Навчально-науковий інститут економіки
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету, 2021

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З БЛАГОДІЙНОЮ ДОПОМОГОЮ

Павловська Т. С.

здобувачка СВО Бакалавр за ОПП Облік і оподаткування

Науковий керівник: Н. А. Канцедал, к.е.н., доцент,

професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Полтавський державний аграрний університет

Коли мова заходить про благодійну допомогу, підсвідомо розуміється, що це добра справа, проте підприємства у своїй діяльності мають керуватися, перш за все, не морально-етичними, а економічними категоріями.

Одним з найважливіших факторів, що впливали на розвиток людства, як виду, була активна соціальна взаємодія. А її мірилом – репутація. Із збільшенням кількості людей, розвитком транспорту та комунікаційних технологій поряд із персональною репутацією кожної людини зросла репутація груп. Десь це знайшло негативне відображення у стереотипах щодо країн чи народностей, а десь, зберігши своє первісне призначення, лишилось інструментом соціальної винагороди чи покарання.

Для підприємницької діяльності початково принципове значення мала лише ділова репутація. Котра на той час містила в собі поняття чесності у розрахунках, відповідальності за якість продукції чи послуг тощо. Оскільки на сьогодні багато компаній діють не лише в економічній сфері, а й як соціальна система, до ділової репутації підприємства включають також і соціальну відповідальність. Отже, очікується, що підприємство дотримуватиметься соціальних норм. В тому числі здійснюватиме допомогу іншим елементам суспільства [3].

Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» № 5073 благодійною діяльністю визначається, що благодійною діяльністю є добровільна особиста та/або майнова допомога, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара, що представлено на рис. 1.

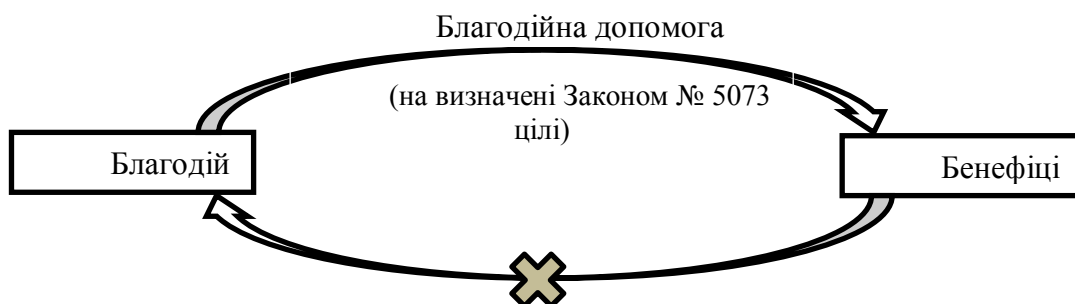

Рис. 1. Благодійна діяльність

Таким чином, наприклад, до благодійності не відноситься поворотна

фінансова допомога, хоча вона, безперечно, позитивно впливає на ділову репутацію.

Суб'єкти благодійної діяльності, як видно з рис. 1 поділяються на благодійників (тих, хто надають благодійну допомогу) та бенефіціарів (тих, хто отримує благодійну допомогу). Ними можуть бути будь-який суб'єкт господарювання: власне благодійні організації, фізичні чи юридичні особи. Єдине обмеження стосується політичних партій, кандидатів на виборні посади, з метою уникнення як фінансового, так і психологічного маніпулювання думками виборців.

Благодійна допомога може надаватися підприємством у формі подарунку чи пожертви. Різниця між ними, відповідно до Закону № 5073, полягає в тому, що пожертва здійснюється з метою досягнення бенефіціаром певних, наперед визначених цілей благодійної діяльності, котрі визначені у ст. 3 вищезгаданого Закону.

Господарські операції з обліку різних видів благодійної допомоги систематизовані в табл. 1.

Таблиця 1

Бухгалтерський облік благодійної допомоги

Зміст	Дт	Кт
Одержання благодійної допомоги у вигляді грошових коштів	311	483
Отримання благодійної допомоги у формі матеріалів для огороження культурно-значимого місця	205	483
Витрачання благодійної допомоги на попередньо обумовлені цілі	483	311
Побудова паркана, з матеріалів отриманих, як пожертва для огороження культурно-значимого місця	483	205
Надання благодійної допомоги грошовими коштами	949	37
Надання благодійної допомоги у вигляді безоплатно наданих послуг	949	36
Передача ОЗ чи МНМА по залишковій вартості	977	105
Сума накопиченого зносу ОЗ чи МНМА	13	105

Джерело: створено автором на основі 1, 3.

Здійснення благодійної діяльності передбачає оформлення переліку необхідних документів, основним серед яких є договір. Відповідно до вищезазначених форм допомоги розрізняють договори пожертви та дарування.

Договір дарування зазвичай складається у письмовій формі, коли передача дарунку планується у майбутньому. Таким чином затверджується

зобов'язання дарувальника перед бенефіціаром. У випадку, якщо предметом дарування є об'єкт нерухомості, то такий договір має бути засвідчений нотаріально.

Договір пожертви є підвидом договору дарування, згідно зі ст. 729 ЦКУ. Він вважається укладеним з моменту прийняття бенефіціаром пожертви. У письмовій формі його складають з метою визначення цілей застосування допомоги та порядку її використання [1].

Попереднє оформлення умов благодійної діяльності відбувається через використання листів-прохань чи заяв, коли потенційний отримувач виступає ініціатором; листів-пропозицій, якщо ініціатором є благодійник. Також, з боку надавача допомоги, домовленості підкріплюються відповідним наказом [1].

Якщо допомога надається благодійній чи неприбутковій організації, для цілей оподаткування благодійнику необхідні підтвердні документи про внесення даних організацій до відповідних реєстрів держави.

Крім того, суб'єктами благодійної діяльності мають бути оформлені звичайні облікові первинні документи, котрі фіксують факт вчинення будь-якої господарської операції. Платіжні доручення – при перерахуванні грошових коштів; видаткові накладні, акти приймання-передачі – при передачі ТМЦ; акти про надання послуг – при їх наданні тощо [2].

Питання обліку благодійної діяльності не втрачають актуальності у наукових та професійних колах. Специфіка обліку залежить від класифікації видів благодійної допомоги (цільова та нецільова) [4], аспектів її оподаткування, зокрема, податком на доходи фізичних осіб [5], розмежуванням підходів з точки зору сторін: суб'єкта – отримувача благодійної допомоги та суб'єкта-благодійника.

Оскільки для благодійних організацій благодійна діяльність є основною операційною, то їх облік має певні відмінності. Перспективою подальших досліджень є унаочнення видів благодійної діяльності та способів інституційної взаємодії суб'єктів – учасників таких операцій.

Література

1. Бобрик Н. Благодійна допомога: обліковуємо добрі справи. *Все про бухгалтерський облік*. 2020. № 114. С. 36-39
2. Єгорова Ю. Благодійна діяльність підприємств від А до Я. *«Дебет-Кредит» - online*. 2017. № 47. URL: <https://news.dtki.ua/taxation/common/51503> (дата звернення: 29.04.2021)
3. Єгорова Ю. Фіндопомога резиденту: чи є ділова мета? *«Дебет-Кредит» - online*. 2020. №46. URL: <https://online.dtki.ua/book/136262f4-0235-4a28-9695-927e04f83440/navPoint-11> (дата звернення: 29.04.2021)
4. Канцедал Н. А. Марченко Л. В. Благодійна допомога фізособі зі сторони як об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб. *Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу: зб. наук. пр. ПДАА*. Вип. 17. Том 2. Полтава, 2017. С. 170-

173. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/2982> (дата звернення: 29.04.2021)

5. Канцедал Н. А., Марченко Л. В. Критерії розмежування цільової та нецільової благодійної допомоги підприємства фізичним особам, що не є його співробітниками. *Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку: матеріали 2-ої Всеукраїнської наук.-практ. конф. /упоряд. Федорова Т. В., Боліла С. Ю.* Херсон, ХДАУ. 19.05.2017: тези доповідей. 2017. С. 93-96. . URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/431> (дата звернення: 29.04.2021).

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

*Ю. Подгорна, магістр,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

В сучасних умовах підприємництва недоцільно розділяти систему обліку і контрольні процедури. За допомогою системи обліку фіксуються господарські процеси і явища, які відбулись у підприємця з господарськими засобами і джерелами їх утворення, але це також необхідно і проконтролювати. Для керівництва аграрних виробників все більшої ваги набувають контрольні процедури, які стають основним способом забезпечення необхідного рівня рентабельності діяльності. Ефективна система контрольних заходів щодо рівня витрат в аграрному виробництві має сприяти скороченню витрат щодо використання матеріальних цінностей, припиненню нецільового використання необоротних активів, оптимізації процесів посіву і збирання урожаю, підвищенню конкурентоспроможності аграрного підприємства за рахунок зниження собівартості виробленої продукції.

Внутрішній контроль здійснюють спеціалісти підприємства, його завданням є забезпечення виробництва запасами, їх збереження, сприяння впровадженню прогресивних технологій і раціональних методів праці, економне використання паливно-енергетичних ресурсів з метою зниження собівартості продукції. Характерною особливістю внутрішнього контролю витрат виробництва є те, що він проводиться в процесі господарської діяльності (у момент здійснення та оформлення господарських операцій) і дає можливість вчасно виявляти недоліки, вивчати причини їх виникнення та вживати заходів щодо їх усунення.

Одним із основних методів бухгалтерського обліку є інвентаризація, що покликана забезпечити контроль за збереженням і використанням майна шляхом порівняння та перевірки даних бухгалтерського обліку й фактичної наявності об'єктів обліку. Загальний порядок проведення інвентаризації затверджено відповідним нормативно-правовим актом — Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань [1]. Проте діяльність підприємств

<i>Махно С.В.</i>	
Особливості обліку розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.....	36
<i>Нор К.О.</i>	
Нормативне забезпечення та елементи облікової політики щодо обліку дебіторської заборгованості.....	39
<i>Овчаренко А. Ю.</i>	
Облік власного капіталу: передумови інтеграції вітчизняного та зарубіжного досвіду.....	41
<i>Павловська Т. С.</i>	
Особливості обліку операцій з благодійною допомогою.....	44
<i>Подгорна Ю.</i>	
Особливості контрольних заходів в системі управління аграрного підприємства.....	47
<i>Погорелова Т.П.</i>	
Сучасні форми безготівкових розрахунків: їх переваги та недоліки.....	49
<i>Саванчук Т.М.</i>	
Інвентаризація як дієвий метод контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками.....	52
<i>Серченко Є.</i>	
Внутрішній контроль, як складова ефективної системи управління підприємством.....	56
<i>Ткаченко О.С.</i>	
Класифікація орендних операцій для цілей обліку.....	59
<i>Ткаченко О.С., Величко Р.</i>	
Аудит розрахунків з оплати праці на вітчизняних підприємствах.....	62
<i>Чепець О.Г.</i>	
Особливості складання фінансової звітності малих та мікропідприємств.....	65
<i>Черненко К.В.</i>	
Грошові кошти: розвиток новітніх інформаційних технологій.....	68
<i>Чернецька О.В.</i>	
Особливості обліку витрат і виходу продукції в аграрних підприємствах.....	70
<i>Chorny V.O.</i>	
Erp and economic security of the enterprise.....	72
<i>Шендрик К.А.</i>	
Бухгалтерський облік як інформаційне джерело управління.....	74
<i>Шмигель О.Є.</i>	
Особливості обліку й оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю.....	76